

TUTKIMUSOSIO

**Kymenlaakson maakuntapuntari 2018,
KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kyselytutkimus
kymenlaaksolaisten mielipiteistä:**

Kymenlaaksolaiset kantavat huolta ikääntyneiden ja huono-osaisten elinoloista

Kymenlaakson asukkaat kantavat huolta ikääntyneiden ja huono-osaisten elinoloista. Hyväosaisten uskotaan pärjäävän tulevaisuudessa entistä paremmin, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön maakunnan asukkaiden näkemyksiä kartoittavasta tutkimuksesta.

Kymenlaaksolaiset suhtautuvat maakuntauudistukseen melko varovaisesti. Sote-uudistuksen jälkeen kunnille jäävät tehtävät halutaan säilyttää kunnilla.

Kymenlaaksolaiset pitävät maakuntavaaleja hyvänä asiana ja tärkeämpinä kuin eurovaaleja. Maakuntavaaleissa äänestäisi kolme viidestä kymenlaaksolaisesta. Yksi viidestä voi harkita kysyttäessä maakuntavaaliehdokkuutta. Yksi neljästä on kiinnostunut maakunnallisista luottamustehtävistä.

Kymenlaaksolaiset haluavat asettaa rajoituksia ehdokkaaksi asettautumiselle maakuntavaaleihin. Samojen ihmisten ei pitäisi olla ehdolla kaikissa vaaleissa.

Yli puolet haluaisi valita myös maakuntajohtajan suoralla vaalilla.

Kymenlaaksossa luotetaan neuvola- ja vanhuspalveluissa julkiseen palveluntarjoajaan ja erikoislääkäripalveluissa yksityiseen.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat elinolojen kehitystä maakunnassa, alueellista itsehallintoa, osallistumista ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia sekä sote-palveluiden valinnanvapautta. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia Kymenlaakson osalta.

Ikäihmisten ja huono-osaisten elinolot huolettavat Kymenlaaksossa

Näkemyksiä oman maakunnan elinolojen kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista väestöryhmiä. Heiltä kysyttiin, millaiseksi näkevät näiden väestöryhmien elinolojen kehittyvän omassa maakunnassa seuraavan kymmenen vuoden aikana.

On vain yksi väestöryhmä, jonka kohdalla enemmistö (64 %) Kymenlaakson asukkaista odottaa elinolojen kehittyvän parempaan suuntaan, hyvätuloiset.

Kuuden väestöryhmän elinolojen otaksutaan maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä ovat huonotuloiset (72 %), eläkeläiset/ikäntyneet (69 %), työttömät (66 %), maaseudulla asuvat (63 %), viljelijät (57 %) ja opiskelijat (50 %).

Kymenlaaksolaisten odotukset eri väestöryhmien elinolojen muutoksesta poikkeavat jonkin verran koko maan väestön keskiarvosta. Kymenlaakson asukkaat ovat keskimäärää useammin huolissaan työttömien, ikääntyneiden, lasten ja nuorten sekä yrittäjien elinolojen kehityksestä.

Suoria maakuntavaaleja kannatetaan – rajoja ehdokkaaksi asettautumiselle

Tutkimuksessa selvitettiin mielipiteitä maakuntavaaleista ja maakuntavaltuustosta. Selvä enemmistö (73 %) kymenlaaksolaisista pitää hyvänä sitä, että kansalaiset voivat vastaisuudessa valita päättäjät maakuntiin suorilla vaaleilla. Vain reilu neljännes (29 %) kymenlaaksolaisista sanoo, että kunnanvaltuustojen pitäisi valita päättäjät maakuntaan kuntakohtaisten kiintiöiden puitteissa.

Kymenlaaksossa asuvat ovat taipuvaisia rajaamaan maakuntavaaliehdokkaaksi asettautumista. Kolme neljästä (75 %) katsoo, että samojen ihmisten ei pidä olla päättämässä valtakunnan, maakuntien ja kuntien asioista. Reilu kolmasosa (36 %) ilmoittaa, että ehdokkuuden rajaaminen eri vaaleissa olisi epädemokraattista.

Joka toinen (52 %) epäilee, että maakuntavaltuustolla ei tule olemaan todellista päätösvaltaa. Vain viidennes (21 %) uskoo, että maakuntavaltuusto kykenee toimimaan vastuuntuntoisesti koko maakunnan edun huomioon ottaen. Reilu neljännes (28 %) arvioi, että maakuntavaltuusto tulee olemaan kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien toimiva väylä.

Kymenlaaksolaiset ovat epätietoisia

Suhtautumista maakuntauudistukseen ja maakunnalliseen itsehallintoon selvitettiin kuudella asenneväittämällä. Alle kolmannes (30 %) Kymenlaakson asukkaista pitää nykyistä 18 maakunnan jakoa hyvänä perustana sote- ja maakuntauudistukselle. Silti ainakin kahdelle viidestä (43 %) on tärkeää, että oma maakunta on yksi uudistuksessa perustettavista maakunnista.

Reilu kolmannes kymenlaaksolaisista (36 %) yhtyy väittämään, jonka mukaan ”maakunnilla tulee olla samanlainen itsehallinto kuin kunnilla nykyisin”. Eri mieltä on samansuuruinen joukko (37 %). Kolmannes (32 %) Kymenlaakson asukkaista ilmoittaa, että maakunnat eivät tarvitse minkäänlaista itsehallintoa. Kolmannes ei osaa ottaa kantaa lainkaan. Maakuntien toiminnan rahoittamista vastaisuudessa maakuntaverolla kannattaa viidennes (21 %) ja vastustaa joka toinen (50 %).

Kymenlaakson asukkaiden joukossa on keskimäärää enemmän niitä, jotka eivät pysty ottamaan kantaa kysymyksiin maakuntahallinnosta.

Vajaa kolmannes siirtäisi jatkossa elinkeinojen edistämisen maakunnan vastuulle

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää maakunnan vastuulle. Eniten kannatusta saa elinkeinojen edistäminen (yritysten toimintaedellytykset, yritysneuvonta jne.), jonka vajaa kolmannes (30 %) olisi valmis luovuttamaan maakunnalle.

Kymenlaaksolaisten keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, joilla ei ole mielipidettä verrattuna koko maan väestöön keskimäärin.

Maakuntavaaleissa äänestäminen hieman eurovaaleissa tärkeämpää

Vastaajilta kysyttiin, kuinka tärkeiksi he kokevat eri tavat vaikuttaa päätöksiin ja toimintatapoihin hallinnon eri tasoilla. Vastaajat arvioivat jokaista vaikuttamiskeinoa erikseen neliportaisella asteikolla.

Selvästi tärkeimmäksi vaikuttamisen kanavaksi kysytyistä koetaan äänestäminen eduskuntavaaleissa. Kymenlaaksolaisista neljä viidestä (82 %) pitää äänestämistä tärkeänä tapana vaikuttaa.

Mahdollisuutta äänestää kuntavaaleissa arvostaa kaksi kolmesta (74 %). Kolme viidestä (60 %) pitää tärkeänä äänestämistä maakuntavaaleissa ja lähes sama määrä (57 %) äänestämistä eurovaaleissa.

Kymenlaakson asukkaiden näkemykset poikkeavat jonkin verran koko maan väestöstä. Äänestäminen eri vaaleissa on hieman vähemmän tärkeää kuin maan asukkaiden keskuudessa keskimäärin.

Kunnalliset luottamustehtävät kiinnostavat enemmän kuin maakunnalliset

Kunnallisten lautakuntien jäsenyyksiin on halua joka kolmannella (32 % erittäin tai melko mieluista), kunta- (21 %) ja maakuntavaaliehdokkuus (18 %) kiinnostaisi joka viidettä.

Kymenlaakson asukkaat suhtautuvat luottamustehtäviin samalla lailla kuin kansalaiset keskimäärin maassamme.

Kymenlaaksossa asuvat luottavat erikois- ja yleislääkäripalveluissa keskimäärää useammin yksityisiin tahoihin

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen (soteuudistus) yhteydessä on puhuttu valinnanvapaudesta. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että julkisesti rahoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja voisivat jatkossa tarjota asiakkaalle julkiset ja yksityiset toimijat (kuten yritykset, järjestöt ja säätiöt).

Seitsemästä palvelusta kolme on sellaista, joissa julkiseen luotetaan enemmän kuin yksityiseen. Nämä ovat äitiys- ja lastenneuvolapalvelut (47 % valitsisi julkisen, 10 %

yksityisen), ikääntyneiden palveluasuminen (37 % julkinen, 25 % yksityinen) ja kotihoito (36 % julkinen, 23 % yksityinen).

Yksityisiin palveluihin kohdentuu enemmän kiinnostusta erikoislääkäripalveluissa (51 % valitsisi yksityisen, 21% julkisen) ja fysioterapiassa (35 % yksityinen, 29 % julkinen).

Hammashoidossa ja yleislääkäripalveluissa syntyy tasatulos. Julkiseen ja yksityiseen luottavia löytyy käytännössä yhtä paljon.

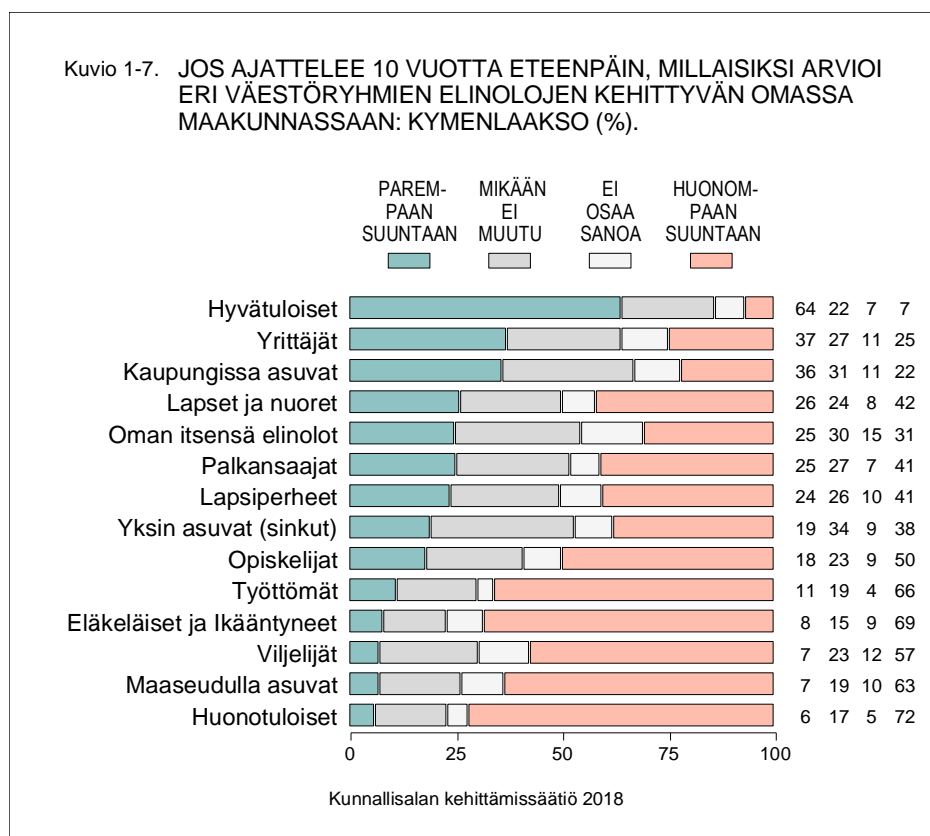
Kymenlaaksossa asuvat luottavat erikois- ja yleislääkäripalveluissa keskimäärää useammin yksityisiin tahoihin verrattuna maan koko väestöön.

Tutkimuksen toteutus

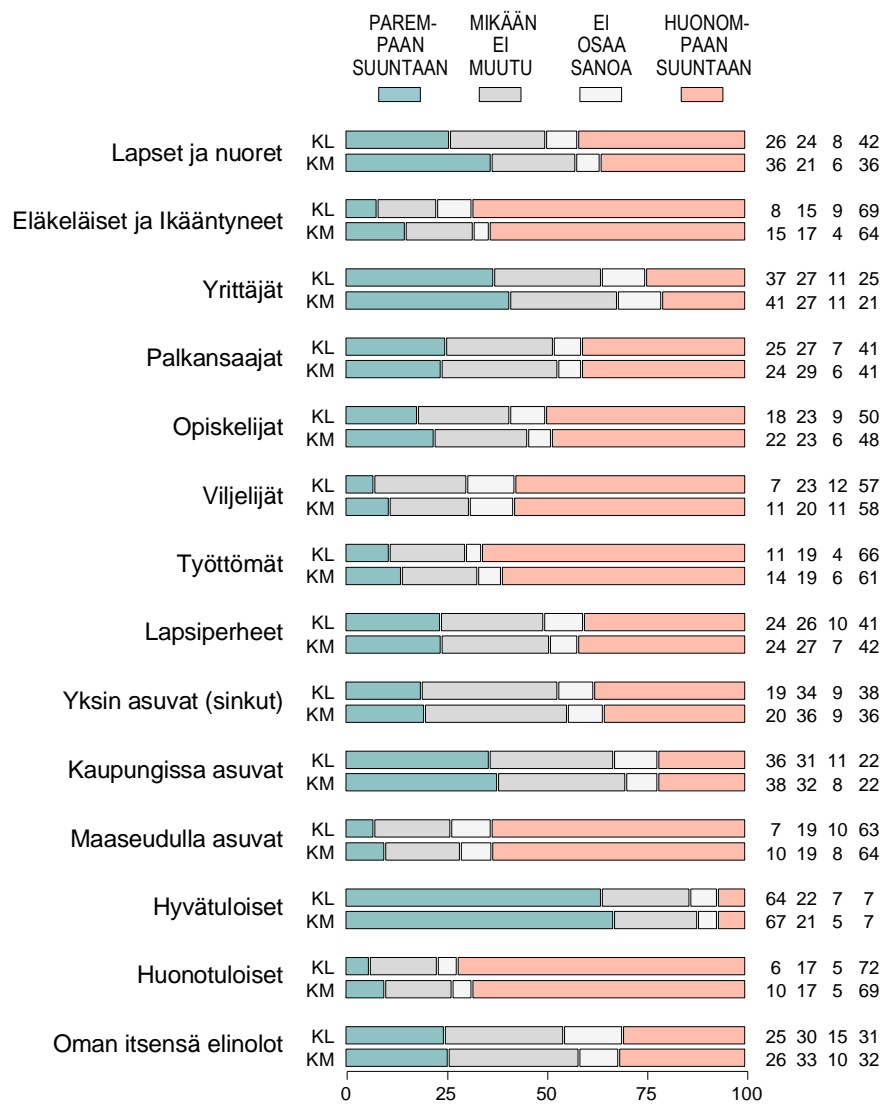
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa toukokuussa 2018. Haastatteluja tehtiin Kymenlaaksossa 243. Vastaajat edustavat maakunnan 18 - 79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Kymenlaaksossa suurimmillaan noin kuusi prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18 - 79 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 6.193 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on noin yksi prosenttiyksikkö suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 - 570087.

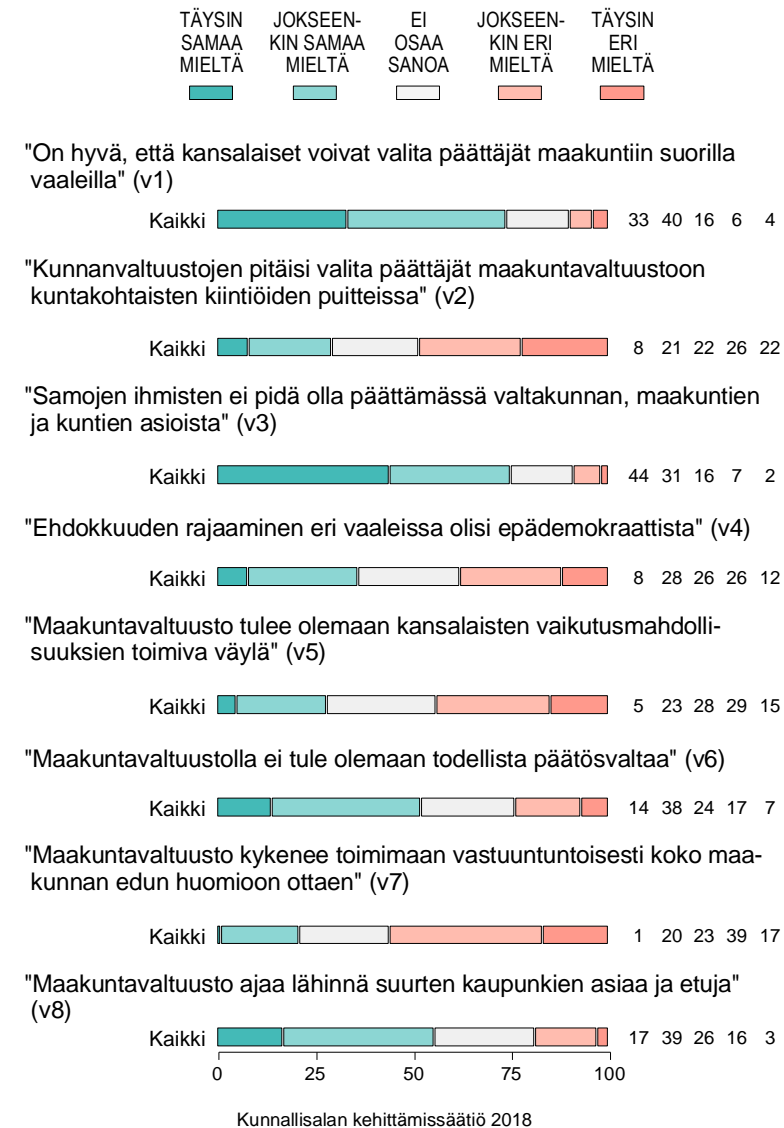

Kuvio 1-7v. MITEN ARVIOI VÄESTÖRYHMIEN ELINOLOJEN KEHITTYVÄN
MAAKUNNASSA: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

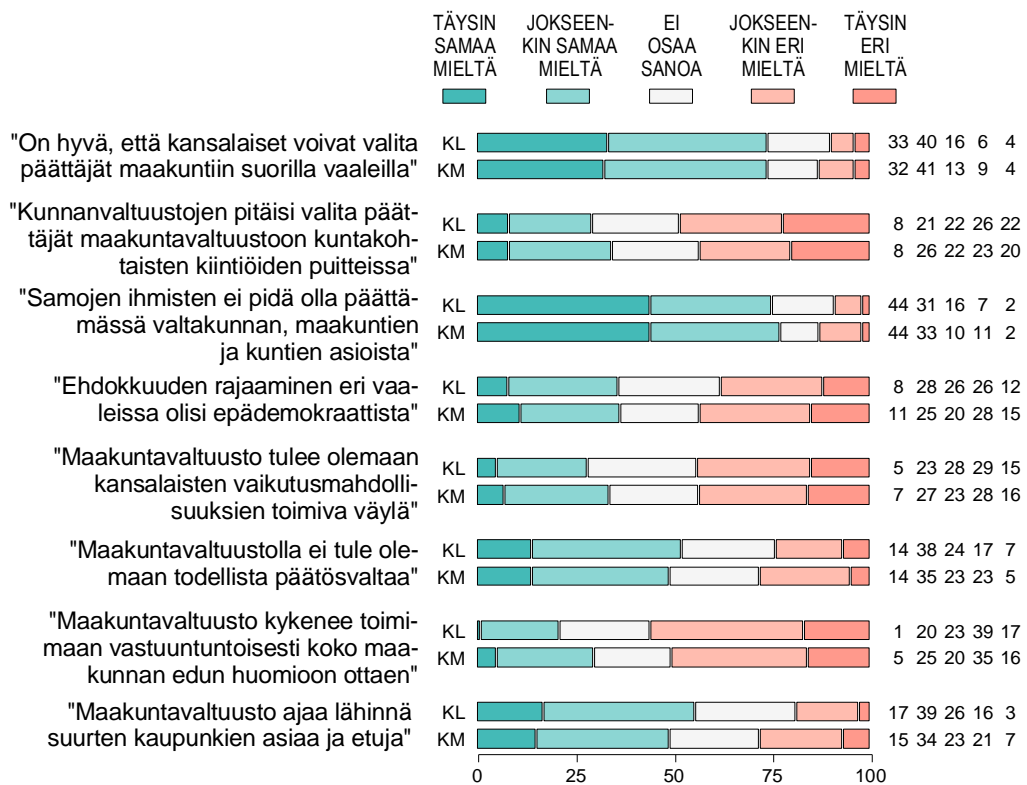

Kunnallisan kehittämissäätö 2018

Kuvio 2-7. SUHTAUTUMINEN MAAKUNTAVAALEJA JA -VALTUUSTOJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: KYMENLAAKSO (%).

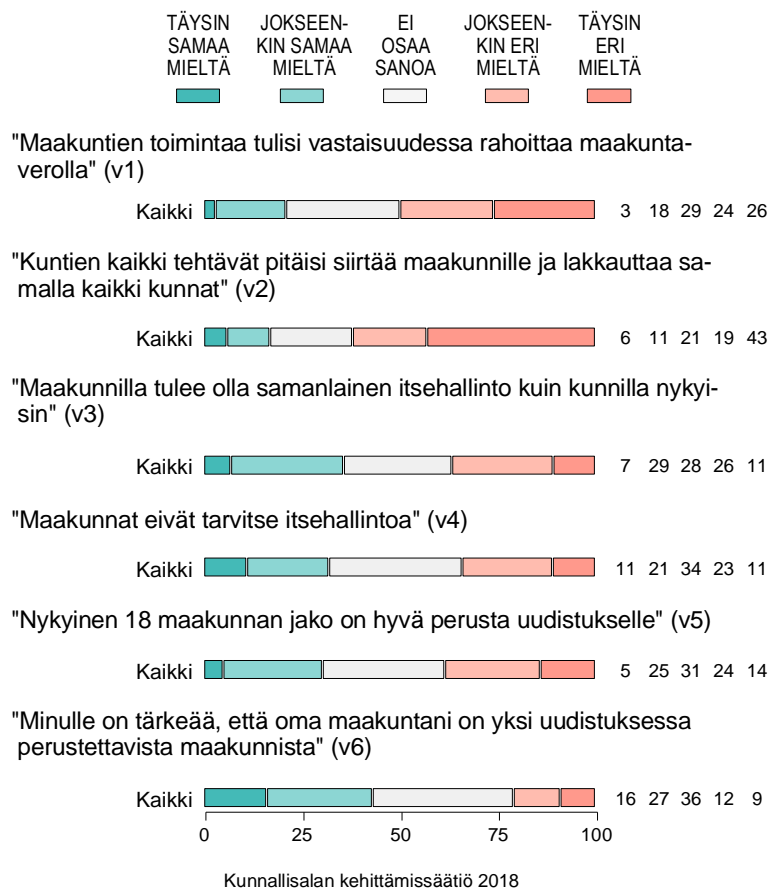

Kuvio 2-7v. SUHTAUTUMINEN MAAKUNTAVAALAJA JA -VALTUUSTOJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

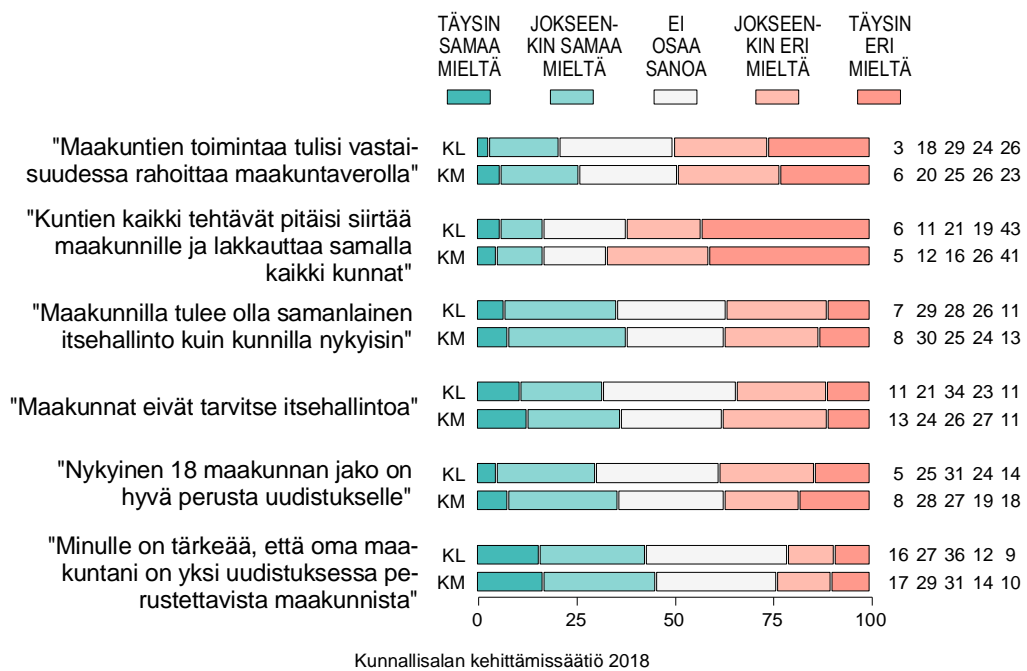

Kunnallissalan kehittämissäätö 2018

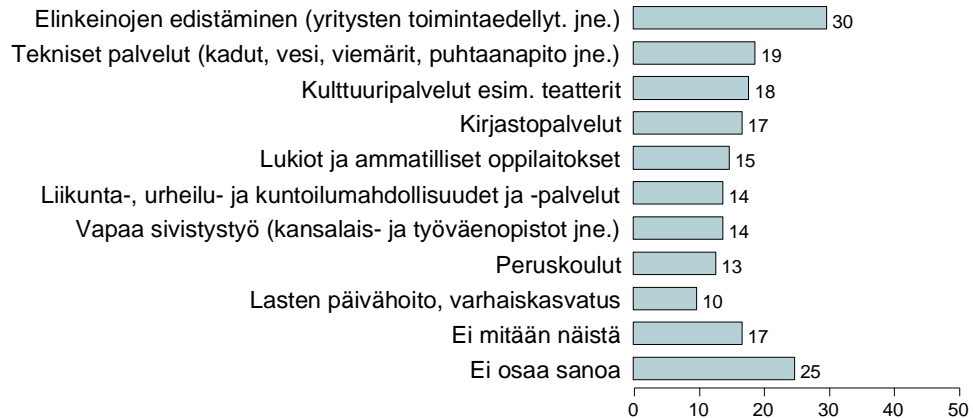
Kuvio 3-7. SUHTAUTUMINEN MAAKUNTAHALLINTOA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: KYMENLAAKSO (%).

Kuvio 3-7v. SUHTAUTUMINEN MAAKUNTAHALLINTOA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

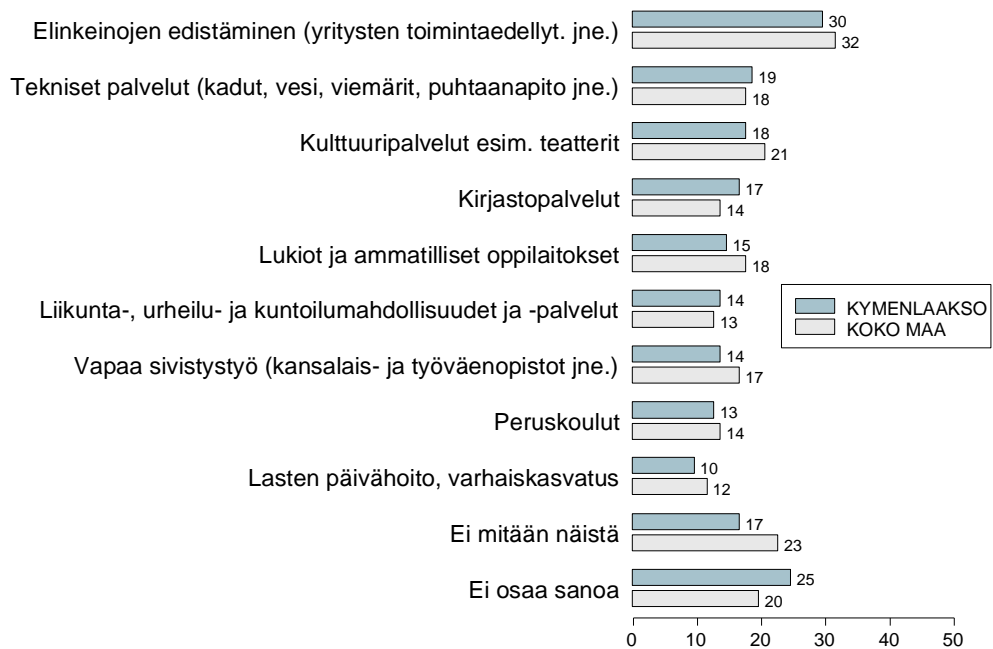

Kuvio 4-7. MITKÄ KAIKKI SEURAAVISTA KUNNILLE JÄÄVISTÄ TEHTÄVISTÄ OVAT SELLAISIA, JOTKA TULISI MYÖS SIIRTÄÄ MAAKUNNAN VASTUULLE: KYMENLAAKSO (%).

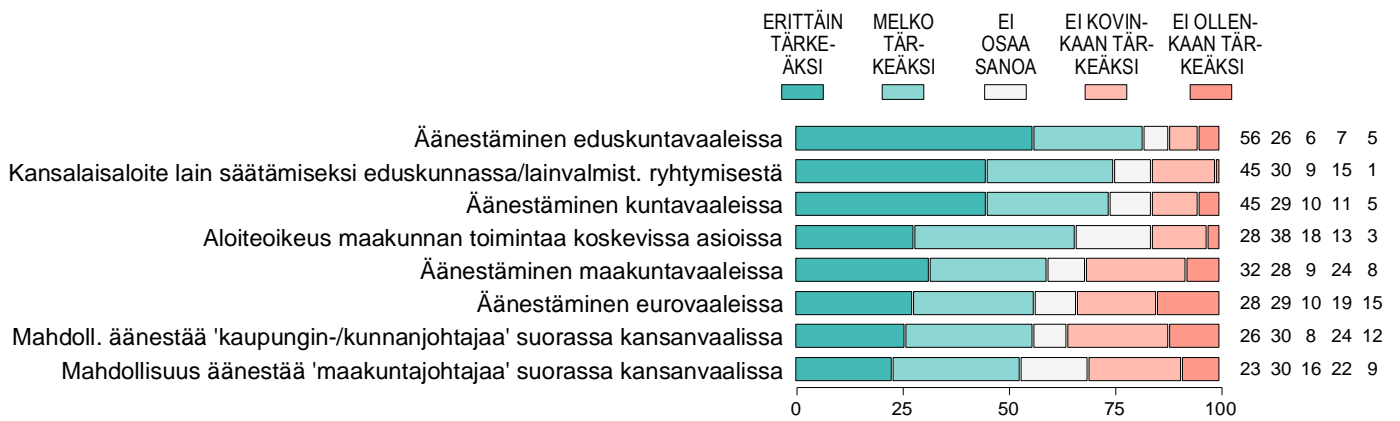
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 4-7v. MITKÄ KAIKKI SEURAAVISTA KUNNILLE JÄÄVISTÄ TEHTÄVISTÄ OVAT SELLAISIA, JOTKA TULISI MYÖS SIIRTÄÄ MAAKUNNAN VASTUULLE: KYMENLAAKSO vs. KOKO MAA (%).

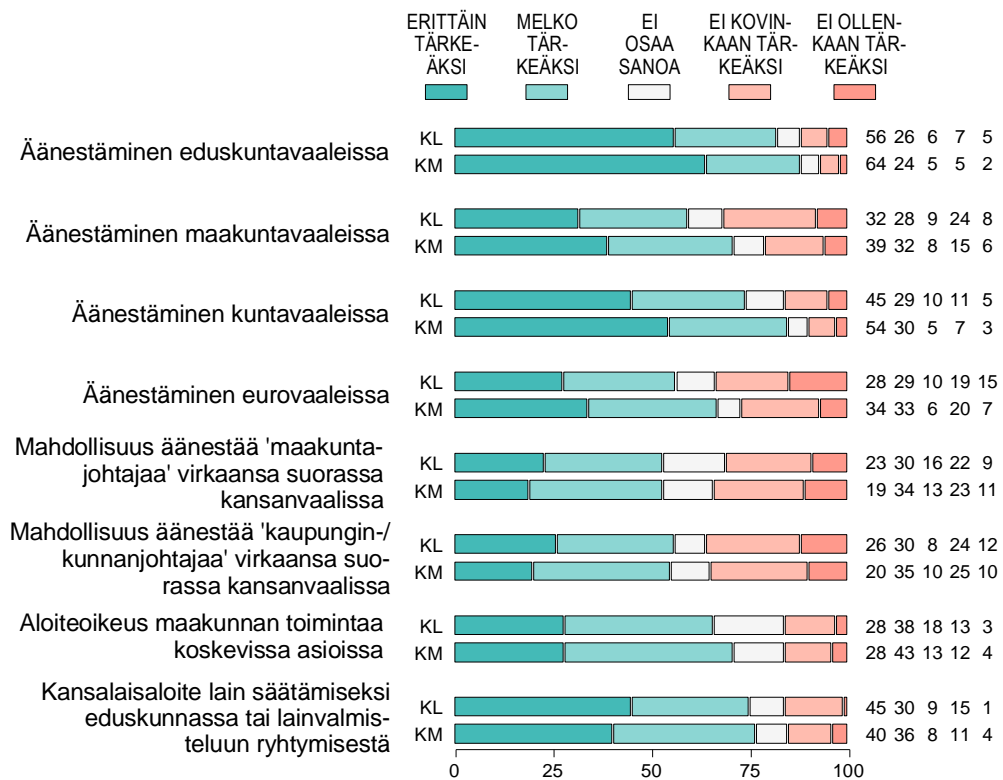
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 5-7. MITEN TÄRKEIKSI KOKEE SEURAAVAT TAVAT VAIKUTTAA PÄÄTÖKSIIN JA TOIMINTATAPOIHIN: KYMEN-
LAAKSO (tekstejä osin lyhennetty, %).

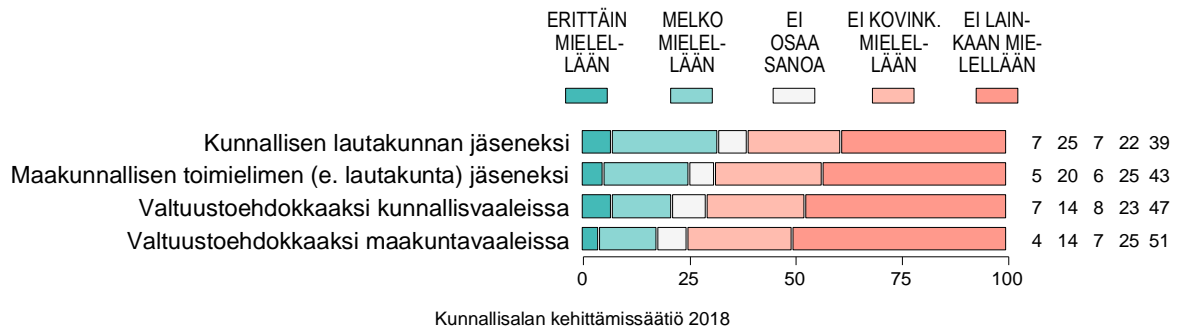
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 5-7v. MITEN TÄRKEIKSI KOKEE SEURAAVAT TAVAT VAIKUTTAA PÄÄTÖKSIIN JA TOIMINTATAPOIHIN: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

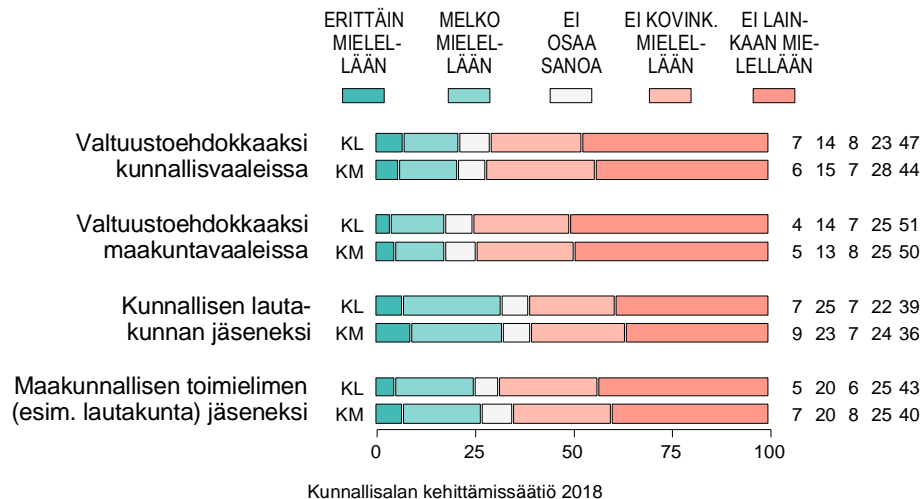

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

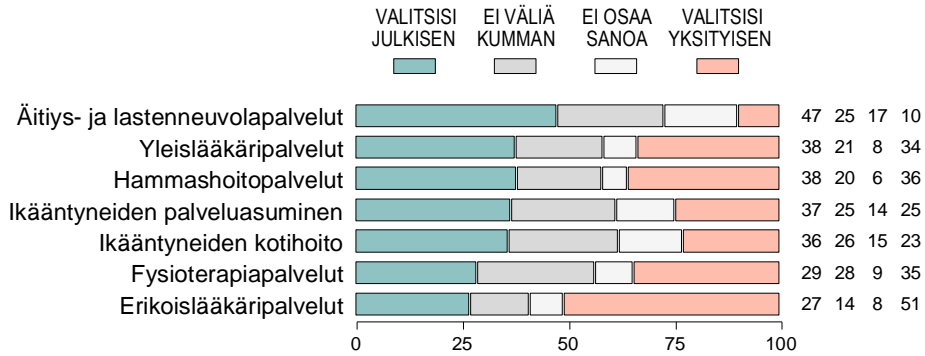
Kuvio 6-7. JOS ITSEÄ PYYDETTÄISIIN MUKAAN SEURAAVIIN YHTEISKUNNALLISIIN TEHTÄVIIN, KUINKA MIELUUSTI LÄHTISI MUKAAN: KYMENLAAKSO (%).

Kuvio 6-7v. JOS PYYDETTÄISIIN SEURAAVIIN YHTEISKUNNALLISIIN TEHTÄVIIN, KUINKA MIELUUSTI LÄHTISI MUKAAN: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

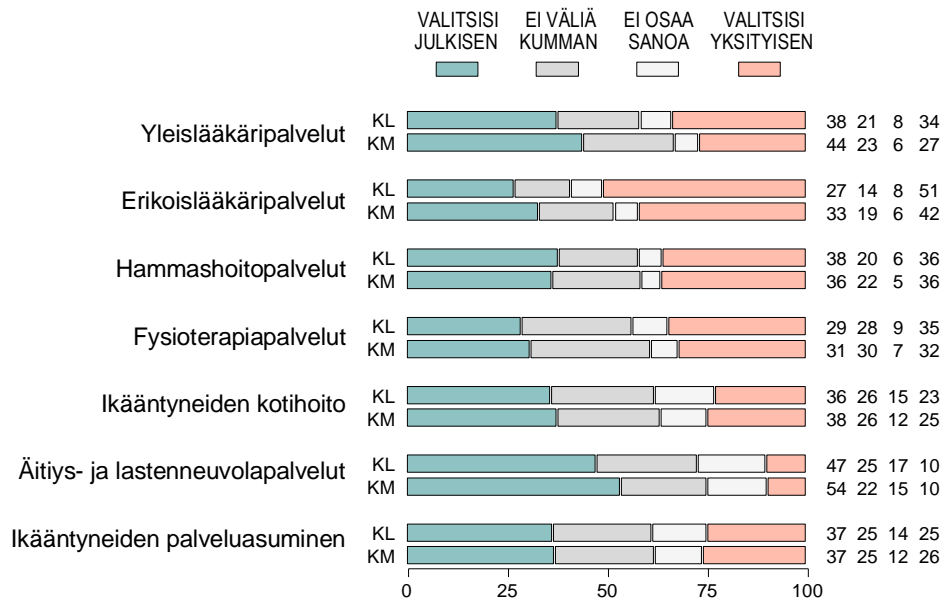

Kuvio 7-7. JOS TARVITSISI SEURAAVIA PALVELUITA JA TARJOLLA OLISI JULKINEN JA YKSITYINEN PALVELUIDEN TARJOAJA, NIIN MITEN MENETTELISI: KYMENLAAKSO (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018

Kuvio 7-7v. JOS TARVITSISI SEURAAVIA PALVELUITA JA TARJOLLA OLISI JULKINEN JA YKSITYINEN PALVELUIDEN TARJOAJA, MITEN MENETTELISI: KYMENLAAKSO (KL) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2018